

Maul, J. (2002). Bogomtale: David Goode, I en verden uden ord. *Kognition og Pædagogik*, nr. 44 (side 51-52).

Denne publikation stammer fra www.livsverden.dk - hjemstedet for:

Forum for eksistentiel fænomenologi

Et tværdisciplinært netværk af praktikere og forskere, som anvender eksistentiel-fænomenologiske grundlagstanker og perspektiver i deres arbejde.

Husk at angive korrekt kildehenvisning ved referering til denne artikel. Den korrekte reference fremgår øverst på denne side.

Læs mere om Forum for eksistentiel fænomenologi
og download flere artikler på
www.livsverden.dk

English version:

This publication is downloaded from www.livsverden.dk – the home page of

The Society for existential phenomenology

A Danish cross disciplinary society of practitioners and researchers who make use of existential phenomenological theory and perspectives in their work.

For more information and downloadable articles visit
www.livsverden.dk

BOGOMTALE

Goode, David

I en verden uden ord

Forlaget Systime, 2001

- om førstehåndsviden som forudsætning for kommunikation — etnometodologi som metode, engelsk udgave by Temple University 1994 og oversat til dansk i 2001 af Jens Leth Pedersen og Kurt Alling Nielsen på forlaget Systime i Århus efter forarbejde af Birthe Lastrup fra Videncenter for DøvBlindFødte i Aalborg. Illustrationerne er udarbejdet af Joan Carrol Pedersen.

David Goode er professor og underviser i sociologi i New York samtidig med at han er koordinator for udviklingsprogrammet: "Udviklingshandicap" (Developmental Disabilities). Med afsæt i Rubellasyndromepidemien i 1960erne gør han rede for henholdsvis Christina som vokser op på institution og Bianca som vokser op i sin egen familie. Om sin metode skriver Goode, at etnometodologien er en form for sociologi, som er særligt optaget af forholdet mellem den beskrivende tekst og de virkelige begivenheder i et forsøg på at opnå gensi-

dig forståelse med børnene på deres egne præmisser, og ikke bare satse på vores forståelse af dem i vores indsats for at træne og socialisere dem. Etnometodologien er ikke så meget optaget af det der bliver sagt, men i højere grad af det tavse som ikke bliver sagt, men levet fordi det kan definere fællesskabet meget stærkere og intenst. Det betyder også at Goode ikke på forhånd har overordnede teoretiske eller metodologiske spørgsmål, men at de opstår undervejs i undersøgelsen. Det viste sig i øvrigt at der på institutionen hvor Christina opholdt sig forekom to versioner af børnene, en klinisk- og en omsorgsversion. Klinikerne så på børnene med lægens-, psykologens- eller talepædagogens øjne og plejepersonalet så børnene gennem deres arbejdes omsorgsstruktur. Selv læste Goode aldrig journalerne fordi han fandt dem fyldt med unøjagtige bedømmelser hvorudfra man aldrig tog hensyn til børnenes egne idéer eller mål. F.eks. dikterede partidisciplinen blandt afdelingens personale, at børnene ville se mere normale ud og ville blive mere acceptable for andre i samfundet hvis de spiste normalt med bestik. Goode fik

imidlertid det indtryk at flere af børnene var fortrønedede over at skulle spise med gaffel eller ske, når de blot kunne snuppe maden og måske havde brug for at røre ved maden på en mere intens måde end en person med normale sanser. Da Goode fremlagde nogle af sine tanker herom for det samlede personale fik han fra flere af de tilstedeværende forskere anonyme henstillinger om at gå til psykiater.

I den forbindelse kommer han ind på sit eget forhold til videnskabelighed og de forskningsmetoder man anvender over for familier med udviklingshæmmede familiemedlemmer. "Der var, og det er der stadig en komplet mangel på naturlige (ikke kliniske) iagttagelsesdata om familier med udviklingshæmmede familiemedlemmer" (side 56). Og han fortsætter med at der ganske vist offentliggøres en masse kvantitative undersøgelser med opsummerende data, gennemsnit, tendenser og typiske mønstre, men i jagten på den slags almindelig viden har vi aldeles svigtet eller glemt den familie som vi kender som en del af vores hverdag. "Det meste forskning blev, og bliver stadig, udført, for at tilfredsstille en smal og stringent form for videnskabelig metode" (side 57). Resultatet bliver ofte at forældre til handicappede børn er uenige i de professionelles bedømmelse af deres børn

og det fører til det som Goode kalder: "systematisk klinisk undervurdering af hverdagskompetencer" (side 63). Og når forældrene holder fast i at en påstand fra et klinisk synspunkt er åbenlyst forkert eller tåbelig bliver de ofte betragtet som urealistiske eller ikke samarbejdsvillige. Forældrenes fortrolighed med barnet bliver således ofte betragtet som ikke særlig troværdig og subjektiv, og derfor ofret til fordel for videnskabelig objektivitet. "I Biancas skole og desværre mange andre steder stolede de blindt på videnskaben" (side 65). Dertil kommer at de professionelle metoder, som indlæres i studietiden, kan gøre professionelle mere dumme på kommunikationsområdet, end de ville være bare som almindelige mennesker, som det fremgår af en fodnote side 92. Der er mange henvisninger til Wittgenstein, den franske kropsfænomenolog Maurice Merleau-Ponty og biologen Jacob von Uexküll i denne bog om kommunikation, sprog og specialpædagogik som også udleverer og afslører videnskabens dårligdomme.

John Maul